

Z PORUBSKÉJ KAPSY

Noviny obyvateľov Poruby

Ročník I, číslo 2/2023

■ MATERSKÁ ŠKOLA PORUBA

Foto: Milan Gross

Z obsahu:

*Školský rok - príhovor
Obecný úrad informuje
Kultúrne podujatia
Aktivity materskej školy
Informácie z matriky
Z porubskej kapsy
Medveď v dedine
Z činnosti DŤZ
Pozvánky na podujatia*

Milé deti, vážení rodičia, kolegyne, kolegovia.

Uplynuli dva mesiace letných prázdnin. Verím, že boli plné radosti, hier a pekných zážitkov. Mali sme možnosť načerpať nové sily a s nimi vykročiť do úloh, ktoré nový školský rok prinesie. Prvý deň školského roka je okamihom nášho života ale aj výnimočnou udalosťou, pretože je vždy novým krokom v živote plným očakávania a príslubov tak pre deti ako aj pre rodičov a pedagógov. Dôležité je si uvedomiť, že materská škola nie je len výchovno - vzdelávacia inštitúcia, ale dobrá škola je živý organizmus, v ktorom fungujú dobré medzilidské vzťahy, vzájomný rešpekt k svojim právam, ale i uvedomenie si svojich povinností.

Naša materská škola má environmentálne zameranie na všestranný a plánovitý rozvoj environmentálnej výchovy u detí s dlhodobou tradíciou v prezentovaní ochranných postojov k životnému prostrediu, starostlivosti o živú a neživú prírodu a separovaním odpadu, ktorej ciele sú podrobne rozpracované v Školskom vzdelávacom programe Zelený raj.

V školskom roku 2023/24 máme zapísaných 46 detí. Prvú triedu Včeličky bude navštevovať 22 detí a druhú triedu Sovičky 24 detí. Aj v tomto roku sa deti môžu tešiť na inovatívne formy vzdelávania, projektové vyučovanie, bádateľské činnosti, pojmové mapovanie a samozrejme aj na rôzne školské i mimoškolské aktivity v spolupráci s rodinou a inými inštitúciami. Tak, ako už mnoho rokov, vytvoríme pre detičky bezpečné prostredie plné lásky, radosti a porozumenia.

Milí rodičia, chcem poprosiť aj Vás, vytvorte svojim deťom podnetné prostredie, v ktorom zlosť a nenávisť nemajú svoje miesto. Prostredie, kde vládne porozumenie a istota. Škola, deti a učitelia svojimi výsledkami reprezentujú seba, ale aj svoju obec. Ďakujeme vedúcim predstaviteľom obce – pánovi starostovi a obecnému zastupiteľstvu, že materskú školu vždy podporovali a prajeme si, aby ani v budúcnosti nezabudli, že škola je inštitúcia, ktorá rozdáva ducha, kde sa zažíva dobrodružstvo poznania.

Milé pani učiteľky, želim Vám veľa zdravia, tvorivých síl, pracovného elánu, aby ste sa spolu so svojimi detičkami po celý školský rok tešili z úspechov a pokrokov, ktoré sa vám podarilo dosiahnuť. Želám Vám, aby vás vaše deti rešpektovali, vážili si Vás, mali Vás radi. To sú tie najkrajšie pocity, pre ktoré každodenne predstupujeme pred svoje detičky znova a znova. Aj ostatnému personálu materskej školy želim, aby vykročili správnou nohou a prispeli tak k dobrému menu našej školy. Zaželajme si spoločne, aby sa nám tento školský rok vydaril, aby sme boli zdraví. Snažme sa splniť všetky ciele a očakávania, ktoré sme si predsavzali.

Mgr. Adriana Horinková, riaditeľka MŠ

■ OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

■ Rekonštrukcie miestnych komunikácií

Prostredníctvom miestneho rozhlasu, sociálnych sietí, či webovej stránky obce Poruby sme Vás informovali o začiatku prác na historicky najväčšej rekonštrukcii miestnych komunikácií, ktoré vykonáva spoločnosť DOSA Slovakia s.r.o.. Práce začali s príchodom augusta a to prípravnými prácami, dovozom materiálov, vytýčením hraníc a inžinierskych sietí. V súčasnosti prebiehajú práce na úseku na „Vrškoch“, t. j. od kostola smerom k lesu, na hornom Záhumní, t. j. od kostola smerom k materskej škole. Zdvorilo žiadame všetkých obyvateľov a motoristov o rešpektovanie dopravného značenia a pokynov zhotoviteľa. Ďakujeme za trpezlivosť a strpenie prípadných obmedzení počas celého času rekonštrukcie.

-red-

Foto: archív obce

Foto: M.Gross

Foto: M.Gross

■ TJ Magura Poruba - brigáda

Brigáda na miestnom futbalovom ihrisku s účelom osadenia kobercov na pätky sa konala 29. júla 2023. Najskôr sa urobili prípravné výkopové práce a ďalší týždeň boli osadené nové trávové koberce.

TJ Magura Poruba ďakuje brigádnikom:

Kamil Jahňatek, Jozef Bilka, Jozef Bilka ml., Michal Čavojský, Erik Kozák, Milan Pieš, Kristián Škultéty, Robert Gross, František Čavojský, Ján Valach.

Foto: TJ Poruba

Nová kotolňa v materskej škole

Kompletná obnova kotolne bola zrealizovaná počas prázdninových dní. Využíva sa pre Materskú školu v Porube a školskú jedáleň. Pôvodné zariadenie kotolne bolo po 26 rokoch nepretržitej prevádzky na hranici životnosti.

Nové zariadenie kotolne bude automaticky ovládané a nová technológia ušetrí množstvo energie, čo je v súčasnosti obrovský prínos pre obecné financie. Veríme, že všetky zariadenia budú využívané k spokojnosti užívateľov a zimy sa v našej materskej škole vôbec báť nemusíme.

Kompletná rekonštrukcia

Po prázdninách určite s väčšou radosťou chodia zamestnanci aj deti do Materskej školy v Porube. Vďaka ďalšej investícii do majetku obce všetkých čakalo príjemné prekvapenie.

Počas tohtoročných letných prázdnin sa v materskej škole veru diali veci. Obec sa pustila do komplexnej rekonštrukcie kúpeľní a sociálnych zariadení v oboch triedach. Všetko sa opravilo, a to pekne od základu. Majstri vymenili kompletne rozvody vody, odpadov, tepla a priestor dostal úplne nový vzhľad.

Od roku 1987 kedy bola spustená prevádzka MŠ, tieto priestory neboli nikdy rekonštruované, čo sa podpísalo pod časté problémy. Dnes máme veľmi pekné, čisté a hygienické prostredie, ktoré je motivujúce pre všetky deti. Veríme, že nové priestory sa budú páčiť nielen súčasnej generácii, ale aj ich rodičom a budú dlhé roky slúžiť k spokojnosti.

Foto: archív obce

-red-

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Pripojenie na verejnú kanalizáciu

Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s., Banská Bystrica vybudovala v našej obci verejnú splaškovú kanalizáciu. Už od marca 2022 môžu obyvatelia našej obce pripájať svoje nehnuteľnosti na splaškovú kanalizáciu.

K 30. septembru má 53 % nehnuteľností vydané ohlásenie drobnej stavby kanalizačnú prípojku. Ostatné domácnosti, ktoré ešte len plánujú pripojenie, majú čas do konca tohto roka.

Na uzatvorenie zmluvy o dodávke vody z verejného vodovodu a odvádzaní odpadových vôd verejnou kanalizáciou je potrebné zo strany producenta odpadových vôd prevádzkovateľovi verejnej kanalizácie, t.j. StVPS, a. s., Prievidza, doložiť nasledovné dokumenty:

***žiadost' o kontrolu splnenia technických podmienok** na pripojenie a o pripojenie nehnuteľnosti na verejný vodovod / kanalizáciu (tlačivo nájdete na www.poruba.sk alebo si ho môžete prísť osobne prevziať počas úradných hodín na obecný úrad),

***oznámenie k ohláseniu drobnej stavby**, ktoré producentovi vydá stavebný úrad,

***jednoduchý situačný náčrt**, kde bude farebne zakreslený doterajší stav akumulácie alebo likvidácie odpadových vôd (žumpa, septik, malá domová čistiareň odpadových vôd a pod.) a trasa napojenia kanalizačnej prípojky na novú verejnú kanalizáciu,

***výpis z katastra nehnuteľnosti** postačuje vytlačené z internetu (napr. www.katasterportal.sk alebo požiadajte o jeho vytlačenie na obecnom úrade).

Žiadosť o kontrolu splnenia technických podmienok môže uzatvoriť len vlastník predmetnej pripájanej nehnuteľnosti alebo ním splnomocnená osoba, avšak v takomto prípade s úradne overeným podpisom.

Ing. Tomáš Tóth

Upozorňujeme, že dodržiavanie pravidiel odvádzania odpadových vôd aj pripájania kanalizačných prípojok bude spoločnosťou StVPS, a. s., priebežne náhodne kontrolované.

Pekné prostredie nás motivuje

Zeleň, čistota a pekne upravené prostredie, zvlášť upravené verejné priestranstvá v obciach i mestách, mnohých z nás motivujú k tomu, aby sme aj našu obec udržiavali čistú a upravenú počas celého roka. Za viacerých občanov, od ktorých prichádzajú kladné ohlasy, môžeme aj v našej obci vysloviť za túto prácu poďakovanie.

Za všetkým je človek. Sme radi a úprimne sa tešíme, že aj naši obyvatelia prispievajú k tomu, aby sme mali vždy pekne upravený vstup do obce a prostredie autobusových zastávok. Starosta obce Tomáš Tóth vyjadruje poďakovanie všetkým obyvateľom, ktorí svojou aktivitou prispievajú k tomu, aby boli tieto priestory upravené a čisté.

-red-

Odpad zo záhrad

Obyvatelia obce Poruba už tri roky majú možnosť dovieŕ odpad zo záhrad do veľkokapacitného kontajnera, ktorý je umiestnený pri futbalovom ihrisku.

Do tohto kontajnera patrí: pokosená tráva, listie, burina a iba podrvené konáre. Pri kontrole v ňom opakovanne nachádzame aj zložky, ktoré **sem nepatria: korene, kamene, nepodrvené konáre, plastové vrecia a pod.**

Neopakujme tie isté chyby a snažme sa spoločne dodržiavať stanovené pravidlá, aby separovanie bolo účinné. Zároveň pripomínáme, keď je kontajner plný, nenechávajte trávu vedľa neho na zemi. Aj o to sa musí niekto postarať. To isté platí o situácii, keď je kontajner odvezený a vyprázdňujú ho. Ani vtedy tam nenechávajte na zemi kôpky trávy. Počkajte, kým bude kontajner opäť na mieste, nikdy to netrvá dlho.

-red-

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Porubská kvapka krvi

Opäť veľké ĎAKUJEME! Darcov prišlo dvakrát viac ako naposledy a v Porube sme zaznamenali rekord.

Na V. PORUBSKEJ KVAPKE 25. augusta darovalo najvzácnejšiu tekutinu 51 darcov. Z toho štyria prvodarcovia. Jeden darca absolvoval svoj 151. odber. Úžasné!

Starosta obce Tomáš Tóth ďakuje SČK miestnemu spolku Poruba pod vedením Maťky Gebrlínovej Čavojskej a Karinke Kokuľovej za pomoc pri organizovaní darovania krvi. Podakovanie patrí aj celému odbornému mobilnému tímu NTS v Martine za profesionálny a empatický prístup k pacientom.

Veľká vďaka však patrí všetkým darcom. Ich účasť naozaj potešila a vďaka nim z Poruby tím NTS Martin odviezol približne 25 litrov krvi.

-red-

Vybavenie domu kultúry

Dom kultúry v Porube je stále viac využívaný na rodinné oslavy a podujatia. Kultúrne podujatia, svadby, jubileá, kary, schôdze a pod. Aby všetci, ktorí toto zariadenie obce využijú mali menej práce počas jednotlivých podujatí a využili čas o niečo pohodlnejšie, inventár kuchyne je rozšírený o profesionálnu umývačku riadku, ktorá ušetrí nielen čas, ale aj náklady na vodné a stočné. Obec tiež zakúpila reštauračné obrusy, čo ocenia najmä ženy, ktoré po akcii prali a žehlili obrusy doma. Nové obrusy škvrny absorbujú len minimálne a pohodlne sa vyperú pri 40 stupňoch. Veríme, že doplnenie vybavenia inventára bude využívané k Vašej spokojnosti.

-red-

Obnova náučného chodníka

Obec začala s obnovou tabúľ náučného chodníka DOLINOU PORUBSKÉHO POTOKA, ktoré už majú za sebou viac ako pätnásť rokov. S nápadom ešte v roku 2005 prišli manželia Nemethyovci a pri vyhotovení tabúľ pomáhalo viacero dobrovoľníkov z Poruby, ako Ján Dráb, Viliam Pediač a iní.

Prvá tabuľa náučného chodníka je osadená na hornom konci dediny pri COOP Jednote. Podpisal sa na nej čas a bolo potrebné začať s jej obnovou, aby všetky informácie boli viditeľné. Veríme, že návštevníci a turisti sa dozvedia cestou po náučnom chodníku veľa o prírode, zaujímavosti o našej obci, ale aj o faune a flóre nášho lesa.

-red-

Z MATRIKY NARODENÍ - Vítame Vás medzi občanmi Poruby.

Od januára do septembra 2023 sa v našej obci narodili:

Január: Dominik Hruz, Lea Kohútová

Február: Dominik Gebrlín, Ema Oslancová, Dávid Michalko

Marec: Gréta Škultétyová

Júl: Juraj Beňo

August: Rosalie Štúrová, Alžbeta Hruzová

Deťom aj rodičom srdečne blahoželáme.

Želáme im zdravie, spokojnosť, dni plné pohody a radosti.

■ MATERSKÁ ŠKOLA V PORUBE

■ Aktivita

Deti z veľkej triedy Sovičiek od 18. do 22. septembra odštartovali nástup do materskej školy plaveckým kurzom, ktorý absolvovali v krásnom prostredí Bojníc.

Všetky kurz zvládli a na záver im boli odovzdané v Zámocnom parku diplomy. Každý deň strávený v Bojniciach bol pre nich zážitkom, pretože čas využili na spoznávanie okolia Bojnického zámku a vždy sa niečo nové naučili. Deti veľmi zaujala história zámku, ale i stredoveké hradby, okolo ktorých prechádzali.

Teplé slnečné lúče si deti s radosťou užívajú na školskom dvore pri rôznych hrách. Obľúbené je šantenie na preliezkach, hojdačkách alebo naháňačka. Pieskovisko je vždy najviac obsadené deťmi aj hračkami.

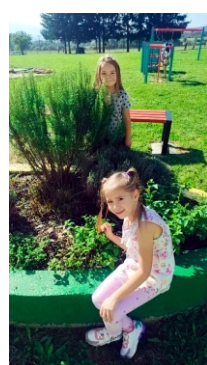

Počas celého roka deti vedíme k láske k prírode. V areáli materskej školy sme si vybudovali malú záhradku, kde už v jar-
nom období zasadili rôzne semenka, priesad a rôzne rastlinky. Teraz, na jeseň, sa stále môžu potešiť z našej krásnej úrody rajčín alebo aj brokolice.

Naše deti sa skutočne s láskou starajú aj o školskú bylinkovú záhradku, kde pestujeme rozmarín, tymián, medovku, levanduľu i mäta.

Aj touto formou ľahšie spoznávajú svet okolo seba.

- kolektív MŠ Poruba

V septembri do materskej školy zavítali nové deti. Postupne sa oboznamujú s novým prostredím. Deti objavili hračky a prvý deň nebol pre ne jednoduchý. Veru, boli aj slzičky smútku, ale pohladenie a milé slovo pani učiteľiek všetko rýchlo zahnať. Deti si pomaly utvárajú nové priateľstvá a určite poľahky prejdú touto etapou života a všetko zvládnu. Deti si so záujmom prezerali drevené pexeso aj dendrofón na dvore.

Foto: archív MŠ

■ ČINNOSŤ MATERSKEJ ŠKOLY

■ Zamykanie letných prázdnin

PRÁZDNINY 2023

V sobotu 2. septembra bolo nádvorie Materskej školy v Porube dejiskom podujatia ZAMYKANIE LETNÝCH PRÁZDNIN 2023. Celý areál detského ihriska Porubáčik za krásneho slnečného počasia hral smiechom a šantením. Deti využili poslednú voľnú sobotu pred povinnosťami, ktoré ich čakajú v nadchádzajúcom školskom roku.

Maľovanie na tvár, skákací hrad a občerstvenie urobilo radosť všetkým prítomným. Za pomoc pri organizovaní vyslovil starosta obce poďakovanie členkám komisie kultúry pri OZ v Porube Zdenke Weissovej a Lucii Čavojskej. Veríme, že sa deti aj rodičia cítili v upravenom prostredí areálu MŠ príjemne, a to nie len v tento deň. Veríme, že počas celého leta načerpali dostatok síl na ďalšie povinnosti. Rok ubehne veľmi rýchlo a veríme, že ZAMYKANIE PRÁZDNIN sa stane tradíciou. Tešíme sa na podujatie pre deti aj budúci rok.

-red-

■ KULTÚRA

■ Letná pauza 2023

Podujatie LETNÁ PAUZA sa opäť vrátilo do Poruby. Vo štvrtok 13. júla 2023 sa konal hudobný večer pod názvom STRETTA. Obec Poruba mala tú česť spoluorganizovať hudobný festival LETNÁ PAUZA 2023 - klasika. Hudobné majstrovstvo predviedli Vladimír Ondrejčák - romantická a klasická gitara a Blanka Ondrejčáková - barokové a klasicistické husle.

Kostol sv. Mikuláša v Porube je priam stvorený na prezentáciu diel starých aj moderných majstrov, pretože akustika je naozaj úžasná. Účinkujúci počas večera postupne predstavili jednotlivé skladby aj hudobné nástroje. Ako sa sami vyjadrili, v kostole sa veľmi dobre cítili. Pre tých, ktorí sa v kostole stretli bol z celkom bežného dňa neobyčajne čarovný štvrtok.

■ KULTÚRA

■ Úcta padlým

Spomienková slávnosť k Slovenskému národnému povstaniu sa uskutočnila v nedeľu 27. augusta 2023 pri pamätníku padlým v Porube na starom cintoríne.

Pietnym aktom si prítomní uctili pamiatku padlých v SNP. S príhovorom vystúpil starosta obce Tomáš Tóth, ktorý pripomenul, že náš ľud sa dokázal zmobilizovať do ozbrojeného povstania proti fašizmu a tak spoločne ho aj pomohli poraziť. Pripomenul, že SNP je jednou z najdôležitejších historických udalostí nášho národa. Aj keď sa pri takýchto podujatiach stretáva čoraz menej obyvateľov, našim hrdinom v SNP vyslovujeme za všetkých jedným dychom ďakujeme.

Ďakujeme, že Vaša obeta za našu slobodu nebola márna.

■ Brigáda DHZ Poruba

K oslavám SNP tradične patrí zapálenie vaty. Drevo na vatru každoročne pripravujú členovia DHZ Poruba. Aj tento rok guľatinu bezplatne poskytlo obci Urbárske spoločenstvo Poruba. Za prípravou je nie málo prác v lese aj pri postavení vaty. Naši hasiči to opäť zvládli. Ďakujeme za ochotu a spoluprácu obom organizáciám.

-red-

■ SLOVENSKÉ NÁRODNÉ POVSTANIE

Symbolická partizánska vatra bola umiestnená v športovom areáli na miestnom ihrisku. V kultúrnom programe pri príležitosti osláv 79.výročia SNP sa o zábavu postarali: Moštenský Pajtáši a hudobná skupina Rádus, ktorá ľudí zabávala do skorých ranných hodín.

Občerstvenie počas podujatia zabezpečovali členovia DHZ Poruba.

OBZRIME SA EŠTE ZA LETOM „HRDINOVIA DEŤOM“

Uplynulo pár mesiacov a podujatie, ktoré organizovalo OZ rodičia z Poruby pod názvom HRDINOVIA DEŤOM 9. júla 2023, je ešte stále milou a jasnou spomienkou na prvý mesiac prázdnin. Okrem speváckych hviezd z Poruby na podujatí mali hlavnú účasť záchranné zložky. naši hasiči, Slovenský čereňý kríž MO Kanianka, polícia, vojaci zo Špecializovanej bojovej podpory v Novákoch sa ukázali v pyrotechnickom obleku a miestni poľovníci pripravili strelbu zo vzduchovky. Zaujímavé bolo sledovať ukážky výcviku psov Klubu Kety z Prievidze. Aj dnes s odstupom času všetkým patrí veľké poďakovanie.

DHZ Poruba si na tomto podujatí pripravili pre deti súťaž, ukázali im svoju techniku a rozprávali im o požiarnej ochrane a živote hasiča. Polícia poskytla úplne nové policajné auto, v ktorom deťom zodpovedal všetky zvedavé otázky policajnt. S príslušníkmi vojska deti skúšali byť bádateľmi a hľadali v zemi kov. Súťažili v podaní prvej pomoci. Zaujímavá bola ukážka hasenia. Záver horúceho dňa deti ukončili s hasičmi zábavnou penovou párty, z ktorej sa všetci veľmi tešili. Organizátori si veľmi dali záležať na príprave podujatia a nič nepodcenili.

Vážime si, že ste na podujatie prišli a ešte raz jedno veľké ĎAKUJEME za tento krásny a zaujímavý deň.

-red-

Foto: archív obce

OBECNÝ ÚRAD INFORMUJE

Pozemkové úpravy

V našej obci začali pozemkové úpravy. Okresný úrad Prievidza, pozemkový a lesný odbor, nariadil v katastrálnom území obce Poruba konanie o začatí pozemkových úprav. Konanie sa robí v zmysle zákona č. 330/1991 Zb. o pozemkových úpravách v platnom znení. Čo je ich cieľom?

Sú to zmeny v usporiadaní pozemkov. Účelom je vytvorenie pôdne ucelených hospodárskych jednotiek podľa potrieb vlastníkov pôdy a s ich súhlasom a podľa celospoločenských požiadaviek na tvorbu krajiny, životného prostredia a na investičnú výstavbu.

Po komplexných pozemkových úpravách bude možné oveľa jednoduchšie robiť prechody a prevody pozemkov, uskutočňovať ďalšie právne akty, ako aj nájom, ale i samotné užívanie pozemkov. Náklady na realizáciu projektu pozemkových úprav budú hradené štátom.

-red-

ČINNOSŤ ORGANIZÁCIÍ

ZO Jednota dôchodcov Slovenska

Dňa 21. septembra 2023 organizovala ZO JDS v Porube zájazd pre členov i nečlenov do Trnavy a Budmeríc. Mesťom Trnava účastníkov zájazdu s veľkou spokojnosťou sprevádzal sprievodca TIK Trnava. Po dobrom obede zájazd pokračoval do Budmerického kaštieľa, v ktorom si so záujmom vypočuli slová sprievodcu. Budmerický kaštieľ s krásnym anglickým parkom je dominantou obce a obľúbeným miestom nielen pre domácich.

Severozápadne od obce Budmerice, v Lindavskom lese, ho postavil v rokoch 1888 - 1889 gróf Ján Pálffy so svojou 16-ročnou manželkou Alžbetou, rod. Schlippenbachovou, s ktorou sa v tom istom roku oženil. Nakoľko majiteľ bol veľký milovník poľovačiek, pôvodne slúžil ako poľovnícky kaštieľ. Je obklopený krásnym anglickým parkom.

V roku 1945, po emigrácii posledného majiteľa, sa Budmerický kaštieľ stal majetkom štátu. Súčasťou prehliadky bola aj mini ZOO pri kaštieli. Od sprievodcu sa dokonca dozvedeli o kom bola zložená pieseň Karola Duchoňa, Krásne dievča z Budmeríc. V autobuse si všetci pochutnali na štrúdlach, ktoré pribalil výletník na cestu starosta obce a spokojne sa všetci vrátili domov.

ZO JDS, Ľ. Fitzelová

Oslavy 100. výročia DPO Prievidza

Druhý augustový víkend sa starosta obce Tomáš Tóth spolu s predsedom DHZ Stanislavom Piešom, veliteľom DHZ Romanom Boškom a členmi DHZ obce Poruba zúčastnil významných okresných osláv Dobrovoľnej požiarnej ochrany v Prievidzi. Dobrovoľné hasičstvo v okrese Prievidza oslávilo tento rok storočnicu. V roku 1923 bola založená Okresná hasičská jednota č. 4 v Prievidzi. Spolu s ostatnými dobrovoľnými a profesionálnymi hasičmi z celého okresu sa aj delegácia z Poruby zapojila do slávnostného sprievodu, ktorý končil na Námestí slobody. Tam sa konali hlavné oslavy 100. výročia.

V rámci osláv prevzal Tomáš Tóth od prezidenta DPO SR Jozefa Smolinského pamätnú stuhu s medailou a ďakovný list za spoluprácu a činnosť v prospech Územnej organizácie Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR Prievidza. Ocenené boli všetky DHZ okresu Prievidza, ako aj ďalšie osobnosti hasičstva.

-red-

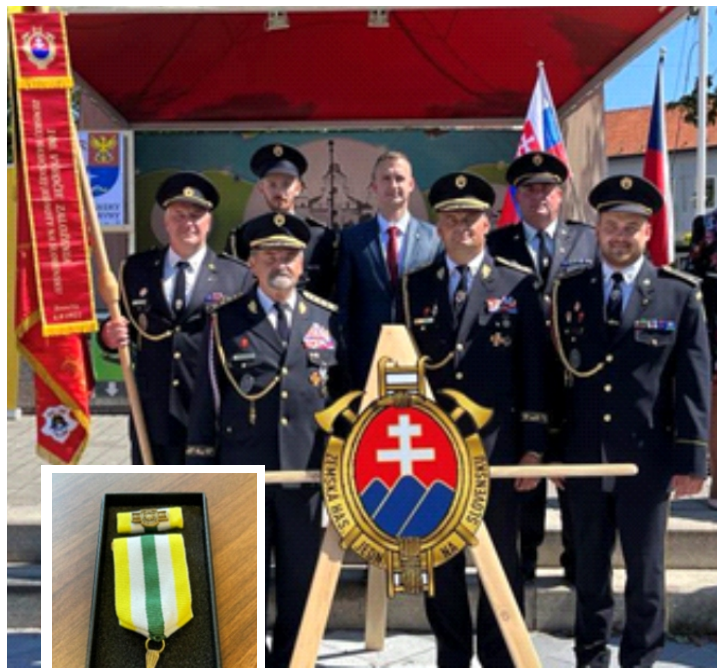
Foto: archív obce

Z činnosti DHZ Poruba počas leta

Členovia Dobrovoľného hasičského zboru v Porube majú za sebou ďalšiu súťažnú sezónu v Slovensko-moravskej hasičskej lige. Zúčastnili sa dvanástich súťažných kôl, pričom jedno z nich pripravili začiatkom júna na svojej domácej pôde v športovom areáli obce Poruby. Niekoľko nevydarených pokusov v úvode ročníka zapríčinilo, že aj napriek obstojným výkonom v závere sezóny nedokázali dohnať bodový náskok družstiev na popredných priečkach a tak v lige skončili na 10. mieste spomedzi šestnástich mužských družstiev.

Za zmienku určite stojí súťaž v Podlužanoch, kde dosiahli svoj najlepší čas tohtoročnej sezóny. Útok ukončili s výsledným časom 13.95 s, lepší 13.81 s na ľavom prúde. Skvelý výkon podali aj vo veľkom finále v Ďurďovom, kde sa v konkurencii 54 mužských tímov umiestnili v TOP 10.

Okrem aktívnej účasti na súťažiach však prispeli aj k spoločenskému životu v našej obci. Začiatkom leta na podujatí Hrdinovia deťom potešili našich najmenších, keď im predviedli ukážku hasičského zásahu a predstavili svoju techniku.

Pre deti si taktiež pripravili niekoľko súťažných disciplín, vďaka ktorým sa z nich stali malé hasičky a hasiči.

Na konci augusta v spolupráci s obcou Poruba pripravili oslavy 79. výročia SNP spojené so zapálením partizánskej vatry a tanečnou zábavou. Toto podujatie sa v našej obci teší veľkej obľube a inak tomu nebolo ani tento rok. Spestrením večera bola bohatá tombola s množstvom zaujímavých cien. Medzi nimi napríklad vyhladkový let lietadlom, či víkendový pobyt v Bešeňovej. Touto cestou členovia DHZ Poruba ďakujú svojim fanúšikom, ľuďom pomáhajúcim s prípravou spomenutých podujatí a tiež sponzorom, ktorí venovali ceny do tomboly na tanečnej zábave na oslavách 79. výročia SNP.

-DHZ Poruba-

Informácia: Všeobecne záväzné nariadenie obce č.1/2023, ktorým sa upravujú niektoré podmienky používania zábavnej pyrotechniky na území obce Poruba. Celé znenie VZN 1/2023 si môžete pozrieť na internetovej stránke obce Poruba.

Z 2. PORUBSKEJ KAPSY

O tom našom kostole

Najstaršou stavbou, ktorá pamätá časy založenia našej obce a jej zakladateľov, je kostol. Kostol si mohli prichádzajúci nemeckí kolonizátori postaviť na základe práva, ktoré si priniesli zo svojej pôvodnej domoviny. Aurobili tak. Niekedy v prvej tretine 14. storočia, na miernej vyvýšenine, postavili kostol obkolesený kamenným múrom a priekopou. Zsvätili ho sv. Mikulášovi biskupovi, najmä v nemeckých krajinách obľúbenému svätcovi a patrónovi baníkov, keďže aj prví obyvatelia dnešnej Poruby sa venovali dobývaniu zlata. Po svätom Mikulášovi mala prvotný názov aj celá obec - Nickelsdorf (Mikulášova Ves).

Kostol bol postavený v gotickom slohu v smere východ - západ, pričom na východ smerovala svätyňa s jedným úzkym pôvodným oknom a na západ do lode vstavaná veža. Existujú názory, že veža bola ku kostolu pristavená až neskôr. Túto geografickú orientáciu, typickú pre stredoveké sakrálne stavby, si porubský kostol zachoval dodnes. Stavebným materiálom bol všade prítomný kameň, veľké balvany spájané vápenatou maltou. V zúženej svätyni s obdĺžnikovým pôdorysom bol na kamennej menze postavený drevený gotický krídlový oltár. Tvorila ho skriňa s maľovaným dreveným štítom s výjavom zo života sv. Mikuláša. Tento sa dnes nachádza v expozícii múzea v Bojníckom zámku.

V skrini boli dve veľké sochy predstavujúce sv. Mikuláša a sv. Juraja vytvorené okolo roku 1500 a dvojica menších sôch - sv. Ladislav a opäť sv. Juraj z čias okolo roku 1450. Najväčšou sochou bola 110 cm vysoká Panna Mária s Ježiškom z 2. polovice 15. storočia. Všetky tieto sochy sa od roku 1958 nachádzajú v bojníckom múzeu a patria tam k najcennejším zbierkam. V porubskom kostole ich nahradili kópie z epoxidu vyhotovené odborníkmi z Vysokej školy výtvarných umení. Skriňový oltár uzatvárali drevené, rôznymi náboženskými výjavmi pomaľované krídla, ktoré sa však nezachovali. Steny svätyne aj lode kostola boli bohato pomaľované. Veľkú časť týchto pôvodných malieb môžeme obdivovať dodnes a práve ony v rozsahu a stupni zachovania, robia porubský kostol jedinečný v slovenskom i širšom stredoeurópskom priestore. Maľby boli vytvorené technikou fresky, to znamená, že do vlhkej omietky boli nanášané farby, ktoré sa do omietky "vpíjali" a po zaschnutí sa stali veľmi pevnými.

Najstaršou výmalbou ešte z čias stavby kostola sú tzv. konsekračné kríže. Tie sú v spodnej časti stien po celom obvode lode. V hornej časti lode boli zobrazené výjavy zo života rôznych svätcov. Keď v 17. storočí v porubskom kostole do stien vysekávali otvory pre väčšie okná (ktoré sú tam dodnes), časť fresiek bola nenávratne poškodená. V súčasnosti vieme na stenách identifikovať zobrazenia sv. Juraja s kopijou na koni, sv. Vavrinca mučeného na žeravom rošte, sv. Štefana prvomučeníka a patróna kostola sv. Mikuláša. Táto dvojica svätcov bola v minulosti romanticky označovaná za slovanských vierozvestcov sv. Cyrila a sv. Metoda, no tradícia ich zobrazovania je však oveľa mladšia, až zo 17. storočia. A porubské fresky sú zo 14. a 15. storočia. Prechod z lode kostola do svätyne tvorí tzv. víťazný oblúk. Na ňom sú fresky zachované už lepšie. Vpravo sa nachádza veľký výjav so sv. Michalom vážiacim duše zosnulých, vľavo Panna Mária ochrankyňa. Oblúk lemuje biblický výjav o piatich múdрых a piatich pochabých pannách.

Výmalba svätyne kostola je najzachovalejšia, čitateľné sú dokonca aj niektoré pôvodné stredoveké nápisy. Na strope je v strede Ježiš Kristus ako vykupiteľ sveta, po stranách sú symboly štyroch evanjelistov - sv. Matúša, Marka, Lukáša a Jána a štvorica rešpektovaných cirkevných otcov - sv. Ambróza, Gregor, Augustín a Hieronymus. Na čelnej stene pod klenbou je znázornený výjav Zvestovania Panne Márii a spodok svätyne po celom jej obvode lemuujú postavy apoštolov. Namiesto zradcu Judáša maliar zobrazil opäť patróna

kostola sv. Mikuláša. Evanjelici, ktorí v polovici 16. storočia prevzali porubský kostol, nevyznávali kult svätcov tak, ako to bolo dovtedy rozšírené. Služi im však ku cti, že pôvodné fresky nezničili ale ich zatrelí bielou farbou. Tým prispeli k ich zachovaniu. Prvé pokusy o reštaurovanie niektorých malieb v kostole boli z rokov 1903 a 1958. Komplexné odborné reštaurovanie celej freskovej výmalby sa uskutočnilo v rokoch 1997 až 2009. Tím reštaurátorov odviezol znamenitú prácu, za ktorú bol odmenený najvyšším umeleckým ocenením (2009). Aj vďaka nim sa malý porubský kostolík stal veľkou kapitolou stredovekého umenia na Slovensku.

Erik Kližan

- Gotická socha sv. Juraja

- Kostol sv. Mikuláša v roku 1958

■ VČERA A DNES

■ Kostol v obrazoch /obrazy v kostole

Kostol sv. Mikuláša biskupa v Porube je sám umeleckým dielom. Svojou malebnosťou láka mnohých profesionálnych i amatérskych výtvarníkov, ktorých diela sa rátajú už na desiatky či stovky. Doteraz však nikdy neboli vystavené na jednom mieste.

V nedeľu 24. septembra 2023 sa priestor porubského kostola naplnil maľbami, kresbami, grafikami, kolorovanými fotografiami, modelmi z papiera, dreva či cesta, veľkorozmernými i komornými, ktorých námetom bol práve náš kostol. Organizátorom sa podarilo zhromaždiť takmer 70 diel. Z „domácich“ autorov sa nimi prezentovali napríklad Matej Surovček, Eva Fitzelová, Marek Dobrotka a iní. Malí nádejní umelci si v tvorivej dielni vyhotovili ten „svoj“ kostolík. Výstavu „Kostol v obrazoch / obrazy v kostole“ pripravilo občianske združenie Trlica, ktoré našu obec už pravidelne zapája do aktivít medzinárodných Dní európskeho kultúrneho dedičstva v našom regióne. V priebehu celého dňa si výstavu prezrela stovka návštevníkov.

Trlica, oz.

■ Prechádzka porubskými ulicami (1)

V priebehu rokov sa naša obec stala domovom aj viacerých rodín a obyvateľov, ktorí nepochádzajú z Poruby. Preto im nie sú vždy známe tradičné pomenovania častí obce, uličiek alebo stavieb, ktoré "starousadlíci" bežne používajú v svojej komunikácii. Preto v sérii krátkych príspevkov si predstavíme tie najznámejšie.

Začíname. Stará škola. Jednoduchá budova na úpätí kopca pod kostolom na obdĺžnikovom pôdoryse so sedlovou strechou a viacerými oknami, je jednou z najstarších pôvodných verejných budov v Porube. Postavená bola v roku 1879 pre školské účely. Jej súčasťou bola jedna priestraná trieda pre žiakov a menší učiteľský byt. Bývali obdobia, keď sa v triede tiesnilo 50 - 60 i viac detí. Aj keď sa pôvodne jednotriedna škola postupne rozširovala, budova však nie, a preto sa žiaci vzdelávali na zmeny, doobeda i poobede. Školským účelom budova slúžila až do roku 1962. Potom ju obec využívala na kultúrne účely. Po viacerých stavebných úpravách je dnes využívaná na voľnočasové aktivity občianskych združení v Porube.

Erik Kližan

■ Z MATRIKY ÚMRTÍ V PORUBE

■ ROZLÚČKA

... a zakaždým keď obzriem sa späť,
vidím náš dom, vidím sa v ňom...
Svet krásny býval, keď z okna som sa díval,
len nevinnými očami,
ten čas je žiaľ už za nami, dnes už to viem,
svet krásny býval,
v ňom smial som sa a sníval, trpel aj miloval,
smútil aj sa radoval, nevravím že čas všetko vzal,
spomienky zostanú...

Za obdobie jún až september 2023 sme sa rozlúčili:

V mesiaci jún:	Valéria Kotúľová (*1934) Alena Čavojská (*1960) Peter Marko (*1940)
V mesiaci júl:	Milan Pediač (*1940)
V mesiaci august:	Kamil Mikula (*1948) Ján Čavojský (*1953)

■ ZAUJÍMAVOSTI - OZNAM PRE OBYVATEĽOV

V našej obci bol opäť vidieť medveď v blízkosti obydlií.

Obavy a strach prechádzať sa po obľúbených miestach, ale aj po vlastných záhradách. Ľudia krútia hlavami so slovami: „NA TAKÉ NIEČO SI NIKTO NESPOMÍNA, ABY MEDVEDE BOLI V DEDINE, TO TU EŠTE NEBOLO.“ Medveď je témou každého dňa v obci i v okolí aj v médiách. Všeobecne vládne pocit, že sa nič nerobí preto, aby sa medveďovi zabránilo ohrozovať hospodárske zvieratá, ale hlavne ľudí.

Dennodenné upozorňovanie obyvateľstva je stále na pleciach samospráv. V našej obci bol medveď vidieť v hornej časti obce na hranici intravilánu a extravilánu, smerom k bývalému lyžiarskemu vleku. Medveď sa pohyboval v okolí záhradnej chatky. Neprešiel ani týždeň a medveď bol opäť vidieť v Porube na dolnom konci, kde strhol z dvora ovcu. **Žiadame občanov aj prostredníctvom tohto oznamu o maximálnu opatrnosť**

a obozretnosť. Zásahový tím medveďa hnedého bol opäť upovedomený.

Situácia nie je iná ani v okolitých obciach. V Tužine, v Malinovej, v obci Chvojníca, v Kľačane. Medvede boli vidieť na okraji lesa, na poľných a lesných cestách ale aj priamo v záhradách pri obydliach.

-red-

■ POKYNY - stretnutie s medveďom

Čo máte robiť, keď vidíte medveďa, ktorý si vás nevšimol?

- ☐ Ostaňte pokojne stáť a zhodnoťte situáciu, či vie, že ste tam.
- ☐ Ak o vás ešte nevie, ustupujte smerom, odkiaľ ste prišli a obíďte ho oblúkom.
- ☐ Urobte to potichu, keď sa medveď nepozerať smerom k vám, stále ho pozorujte.
- ☐ Nechajte mu dostatok priestoru a voľnú únikovú cestu.
- ☐ Ak sa približuje smerom k vám, sledujte akúkoľvek zmenu v správaní.
- ☐ Obíďte ho širokým oblúkom alebo odíďte smerom, odkiaľ ste prišli.
- ☐ Buďte hlavne opatrní, aby ste sa nedostali príliš blízko alebo medveďa neprekvapili.
- ☐ Útok medveďa, ktorý o vás síce nevie môžete vyprovokovať aj krikom.
- ☐ K medveďovi sa nikdy nepribližujte, a to aj v prípade, že sa zdá byť pokojný.

Ak vás medveď už zbadal

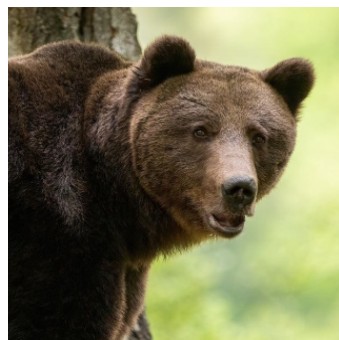
- ☐ Ak už je jasné, že neodídete bez toho, aby si vás medveď všimol, ostaňte stáť v pokoji a rýchlo zhodnoťte situáciu.
- ☐ Neutekajte - mohlo by to vyprovokovať prenasledovanie.
- ☐ Keď stojí na zadných nohách, snaží sa vás identifikovať zrakom a čuchom. Pokojne (aby ste ho nevyplašili) sa z čího najväčšej vzdialenosti identifikujte, že ide o človeka - prihovárajte sa mu nízkym vážnym hlasom a pomaly mávajte rukami nad hlavou.
- ☐ Zväčšujte vzdialenosť medzi vami, pomalým cúvaním späť.
- ☐ Ak o vás medveď vie a zdá sa, že ho nezaujímajte, mali by ste využiť túto šancu a odísť.
- ☐ Nebežte, mohlo by ho to vyprovokovať k prenasledovaniu.

Ak už medveď o vás vie a približuje sa k vám

- ☐ Zostaňte stáť. Skúste zostať pokojní, útoky sú zriedkavé.
- ☐ Ak je to možné, držte sa ako skupina spolu.
- ☐ Neutekajte, pokiaľ si nie ste úplne istí, že sa včas dostanete do bezpečia - medveď vie bežať rýchlejšie ako človek, smerom do kopca aj nadol.
- ☐ Vyliezť na strom môže byť niekedy riešením, no nie je to zaručene bezpečné miesto a je treba dostať sa aspoň štyri metre nad zem.

Veríme však tomu, že tieto pokyny nebudete musieť využiť.

-red-

■ Staroba má svoj ľudský údel ...

Hovorí sa, že mladosť má svoje plány, stredný vek svoje ciele a staroba svoj ľudský údel. Nájdime si čas, vľúdne slovo a úsmev pre starších ľudí. Nezabúdajme, že každému z nás pribúdajú roky.

Staroba k nám prichádza nenápadne a pomaly a veru nedá sa jej vyhnúť. Ale to ešte neznamená koniec životným aktivitám, pretože veľmi dôležitá je kvalita života.

To, že niekto už nie je v aktívnom veku, nie je previnením alebo nedostatkom. Starší ľudia si zasluhujú našu trvalú a bezmedznú lásku, úctu, pochopenie, trpezlivosť a pomoc. Kto nemá úctu k starším ľuďom, nemôže mať skutočnú úctu k nikomu a ničomu.

Ale ako možno ohodnotiť život človeka? Je človek človekom, len ak je v úplnom poriadku? Teda zdravý, krásny, výkonný? Naučili sme sa hodnotiť podľa týchto kritérií. Zároveň zabúdame, že to podstatné je vo vnútri človeka. Tam sú uložené všetky jeho hodnoty. To, čím prechádzal, ako do-zrieval, čo musel znášať, trpieť, v čo veril, ako pomáhal, ako miloval...

Život sú ako štyri ročné obdobia. Aj jeseň má svoje čaro. Keď lístie opadáva zo stromov, ukazuje nám scenériu svojej farebnosti, zrelosti. Objavujeme plody života a vieme si ich vychutnať. Starý človek patrí do života spoločenstva, ako patria korene k stromu. Korene sú základom, kmeň je dospelosť a mladé vetvičky sú novým výtvorom života. Akosi sme sa priveľmi naučili separovať...

Zabúdame, že všetko má tu na svete svoje miesto. Že sme čiastočkami celku. A že čokoľvek oddelíme, vyhodíme, bude nám v živote chýbať.

Nie vždy tomu tak bolo. V minulosti boli starší ľudia vysoko vážení. Mali výnimočné miesto v spoločnosti. Tvorili často „radu starších“, boli predstaviteľmi národa. Pretože s vekom, či chceme alebo nie, naberalme prinajmenšom skúsenosť a často i životnú múdrosť. V starších je veľký kus kultúrnej tradície a dedičstvo našich predkov...

Je načase sa na chvíľku zastaviť... Zamyslieť sa. Vnímať odžitie rokov starého človeka a ctiť jeho zrelosť a jeho človečenstvo. Prejaviť mu, aký je dôležitý a ubezpečiť ho, že má stále svoje miesto medzi nami, v rodinách, v spoločenstvách. Veď aj nám život možno dopraje dovŕšiť plnosť času starobou. Možno aj preto je potrebné na to myslieť a pripravovať sa na starobu, aby nás nezaskočila... Lebo inak sa žije v starobe, ako v mladosti...

Ctime si tých, ktorí už prešli dlhou cestou života a z ktorých čerpáme životnú múdrosť. Veďme k tomu naše deti, aby nezabúdali na svoje korene, vďaka ktorým sú tu. A keď sa nám podarí aspoň v našej rodine, v malom spoločenstve, kde žijeme, vytvoriť to správne ovzdušie a patričnú úctu a vďačnosť, buďme si istí, že sme pomohli preniesť kus kultúry a dedičstva do ďalších generácií a ďalších období...

A iste sa potom aj nám ujde v našej starobe čerpať z jej dobrých plodov...

Myslíme si, že má zmysel podporovať ich v tom, aby si čo najdlhšie užívali život, poznávali svet a pomáhali utvárať takú spoločnosť, akú si želáme všetci.

-red-

Niekedy netreba veľa, len podať ruku.

OBEC PORUBA POZÝVA VŠETKÝCH SENIOROV
NA KULTÚRNE PODUJATIE PRI PRÍLEŽITOSTI

Mesiaca úcty k starším

NEDEĽA 22.10.2023 o 15,00 h
SÁLA KD PORUBA

V programe vystúpia:

Deti Materskej školy Poruba

Žiaci dychových nástrojov ZUŠ Bojnice
pod vedením Antona Pösa

Spevácky súbor Roveň

*Ste srdečne vítaní.
Tešíme sa na Vašu účasť.*

VI. PORUBSKÁ KVAPKA

Slovenský červený kríž-miestny spolok Poruba
v spolupráci s obcou Poruba Vás srdečne
pozýva na

**DOBROVOLNÉ DAROVANIE
KRVI**

**1. decembra 2023
(piatok)**

8:00 - 10:00 h

DOM KULTÚRY PORUBA

So sebou si prineste: legitimáciu darcu krvi, občiansky
preukaz, preukaz poistenca.

Daruj krv

Zachrániš život.

OBECNÝ ÚRAD V PORUBE POZÝVA DETI A RODIČOV NA

SVÄTOMARTINSKÝ LAMPÁŠOVÝ SPRIEVOD

10.11.2023 (PIATOK)
O 17:00 PRI OCÚ PORUBA

UKONČENIE V ŠPORTOVOM AREÁLI
S OHŇOVOU SHOW

OBČERSTVENIE: TEPLÝ ČAJ/KEKSÍK

Tešíme sa na Vás

„Z porubskej kapsy“, noviny obyvateľov obce Poruba, vydáva obec Poruba, sídlo: Obecný úrad, 972 11 Poruba č. 95, IČO: 00 318 426.
Reg. číslo: EV 6119/23/PT, ISSN 2730-1001. Nepredajné. Redakčná rada: Ing. Tomáš Tóth, MBA, Ing. Erik Kližan, Mgr. Adriana Horinková.
Grafická úprava: Mária Luprichová. Náklad 550 ks, štvrťročník. Príspevky môžete doručiť na adresu: podatelna@poruba.sk*tel. č.:
046/5482004. Tlač: Lipoprint, s.r.o. Prievidza. Redakčná rada si vyhradzuje právo na úpravu príspevkov.